

hviler den enkelte kommunalbestyrelse at vurdere, i hvilket omfang det af hensyn til offentlighedens adgang til oplysninger om valget og af hensyn til at sikre en forsvarlig kontrol af opgørelserne er nødvendigt at gennemføre opgørelser af personlige stemmer og listestemmer på afstemningsområdeniveau. I hvert fald for de kommuner, der benytter KMD A/S's valgopgørelsessystem – hvilket er langt de fleste – sørger KMD A/S for offentliggørelse af antallet af personlige stemmer og listestemmer på afstemningsområdeniveau.

2.5. Øvrige ændringsforslag

De øvrige ændringsforslag er af redaktionel karakter.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 5 og 7, og § 2, nr. 4.

3. Elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne og stemmeafgivning via internettet

I henvendelsen til Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fra Københavns, Aalborg, Odense, Glostrup, Høje-Taastrup og Frederiksberg Kommuner stilles der som nævnt ovenfor i afsnit 2.1.1. forslag om, at adgangen til at benytte elektroniske valglisten senere suppleres med adgang til at benytte elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne samt stemmeafgivning via internettet.

I henvendelsen peger kommunerne bl.a. på, at der i dag er opnået en række kommunale erfaringer med elektroniske valg til lokale ældreråd og integrationsråd, og at det har vist sig, at elektroniske valg indebærer en række fordele dels vedrørende øget valgdeltagelse, dels vedrørende effektivisering i form af, at valgresultatet vil foreligge hurtigere, og at ressourcforbruget forbundet med et valg kan reduceres primært i forbindelse med optællingen.

På denne baggrund har kommunerne udarbejdet et oplæg vedrørende elektroniske valg for så vidt angår folketingsvalg og folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg og kommunale valg. I oplæggets anden fase foreslås der efter tilvejebringelsen af adgang til elektroniske valglisten og elektroniske, skanbare valgkort, som der ved dette lovforslag foreslås tilvejebragt lovhjemmel til, jf. afsnit 2.1., tilvejebragt adgang til elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne på valgdagen samt hjemmel til elektronisk optælling af papirstemmesedler. Oplæggets tredje fase omfatter stemmeafgivning via internettet ved brug af digital signatur.

3.1. Elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstedet

Forslaget til fase to for elektroniske valg går ud på, at kommunalbestyrelserne gives mulighed for at beslutte, at vælgerne skal have tilbud om at afgive deres stemme elektronisk på afstemningsstedet på valgdagen, idet stemmeafgivningen i øvrigt på sædvanlig måde skal finde sted i et stemmerum. I forslaget indgår tillige, at optællingen af de manuelt afgivne papirstemmesedler skal kunne ske elektronisk, f.eks. baseret på en form for indskanning. Kommunerne synes således at forudsætte, at elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne alene skal være et tilbud til vælgerne, således at de vælgere, der måtte foretrække at stemme ved hjælp af en papirstemmeseddel, fortsat skal kunne gøre dette.

Kommunerne havde gerne set, at et projekt til fase to blev igangsat parallelt med projektet til fase et om elektroniske valglisten, men har dog tilkendegivet, at det næppe er realistisk at gennemføre et projekt til elektronisk stemmeafgivning fra førstkommande kommunalvalg i 2005.

Elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstedet vil kræve lovhjemmel, idet det fremgår af gældende valglovgivning, at der til stemmeafgivning skal benyttes papirstemmesedler. Det er endvidere i lovgivningen forudsat, at stemmeoptællingen foretages manuelt, men der er dog ikke noget til hinder for, at elektronisk stemmeoptælling indføres som et hjælpemiddel ved den manuelle stemmeoptælling. Den del af fase to, der vedrører elektronisk optælling af stemmesedler, kan derfor iværksættes uden lovhjemmel og behandles ikke videre i det følgende.

3.1.1. Tidligere overvejelser om elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne

Det under Indenrigsministeriet nedsatte Valgopgørelsesudvalg, der afgav betænkning 1248/1993 om valg og edb, behandlede bl.a. spørgsmålet om elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne.

I betænkningen er beskrevet de forskellige former for elektronisk stemmeafgivning, der på dette tidspunkt var taget i brug andre steder rundt omkring i verden. Efter udvalgets vurdering kunne det ikke på daværende tidspunkt anbefales, at den centrale valgmyndighed, dvs. Indenrigsministeriet, tog initiativ til at indføre elektronisk stemmeafgivning. Det var i denne forbindelse udvalgets opfattelse, at den gældende opgave- og byrdefordeling på valgområdet måtte medføre, at eventuelle initiativer til at afholde bindende forsøg med elektronisk stemmeafgivning måtte udgå fra kommunerne, da det er dem, der skal afholde